

FINANSOWY BAROMETR ING:

Wiedza finansowa

Międzynarodowe badanie ING na temat wiedzy finansowej konsumentów w Polsce i na świecie

Wybrane wyniki badania przeprowadzonego dla Grupy ING przez TNS NIPO

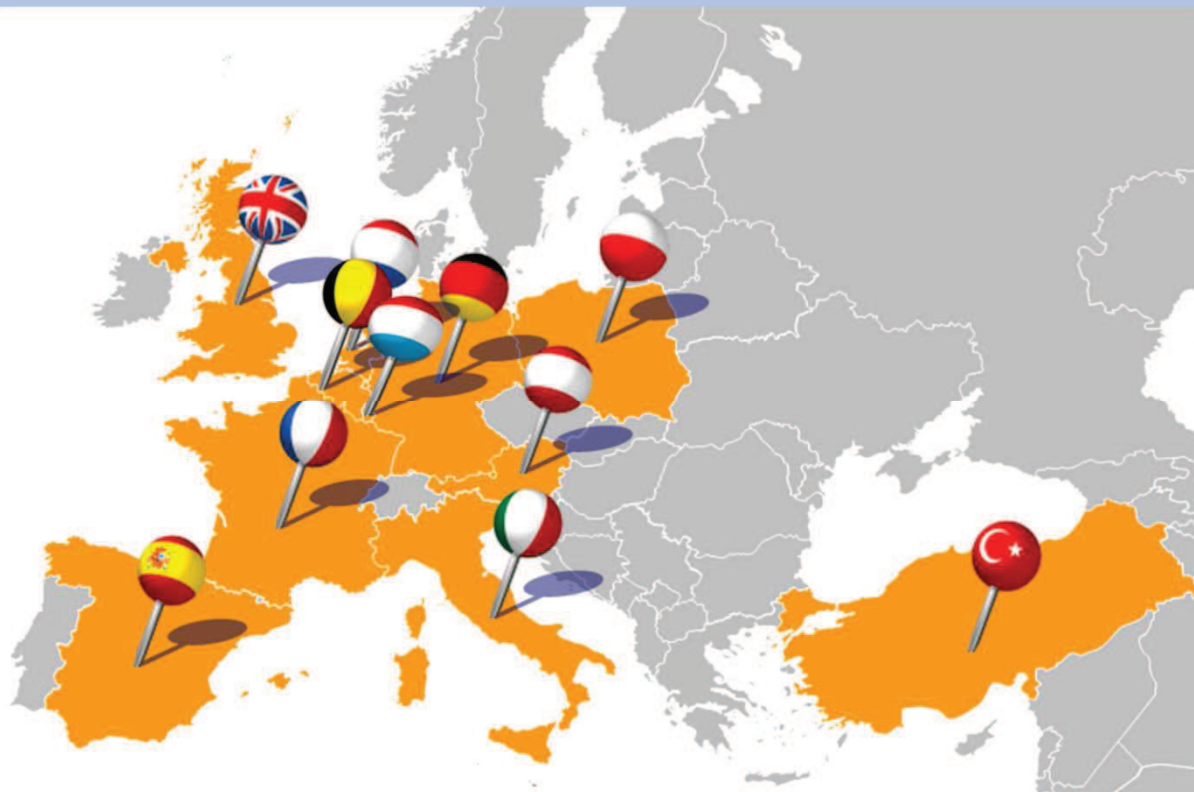
Maj 2012

O badaniu

Finansowy Barometr ING:

- cykliczne badanie Grupy ING przeprowadzane w kilkunastu krajach na całym świecie na
- bada zachowania i postawy konsumentów wobec zagadnień finansowych w Polsce i na świecie
- co kwartał będziemy koncentrować się na innym obszarze finansów

Druga edycja badania została przeprowadzona w 11 krajach na całym świecie:

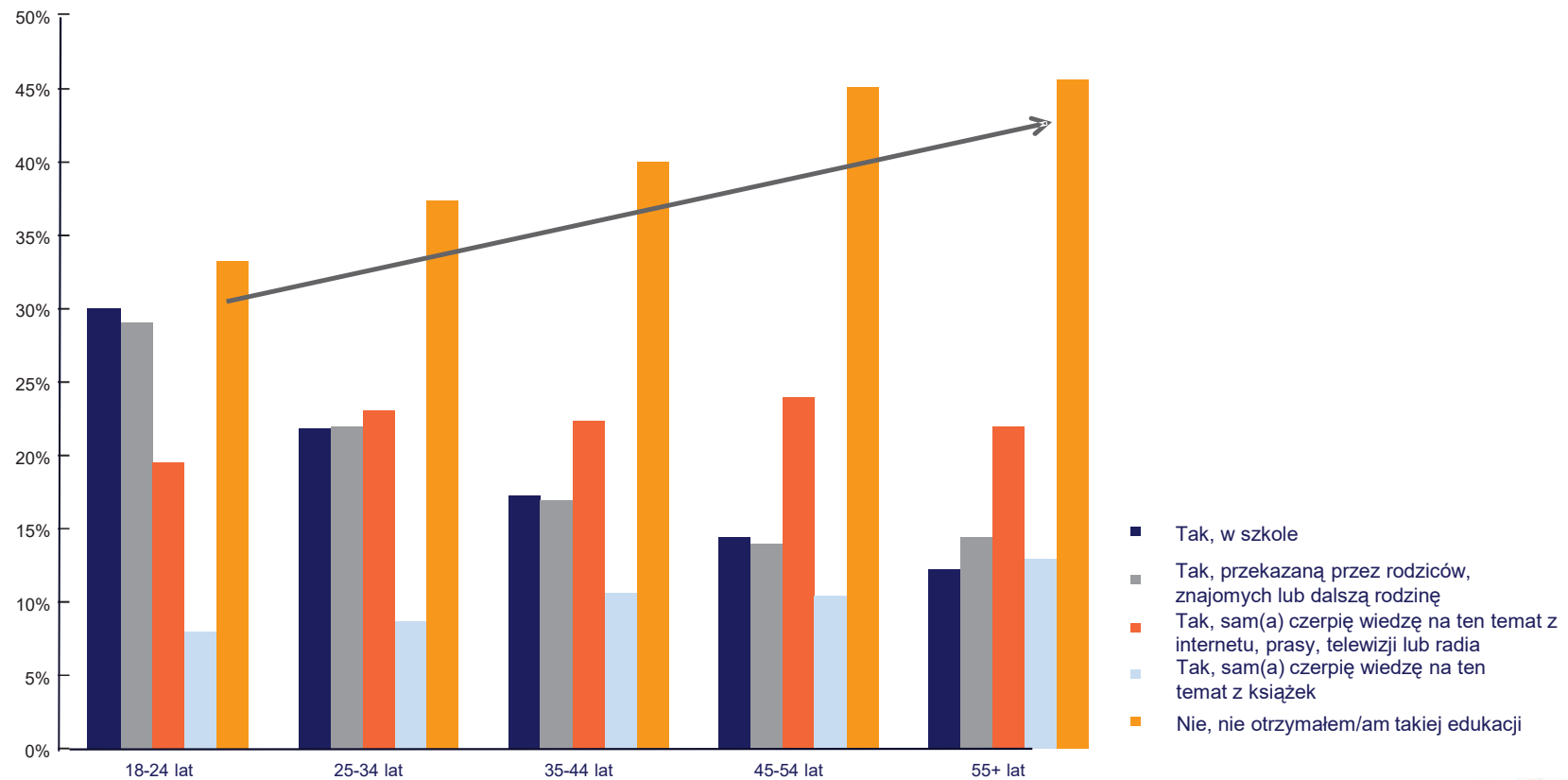
- Polska, Niemcy, Wielka Brytania, Francja, Austria, Hiszpania, Włochy, Holandia, Belgia, Luksemburg, Turcja
- Metodologia:
  - n=11077 (PL=1002)
  - czas: 5 Mar - 6 Kwi 2012

Wiedza finansowa

Młodzi wiedzą więcej - liczba osób bez edukacji finansowej jest mniejsza w młodszych pokoleniach

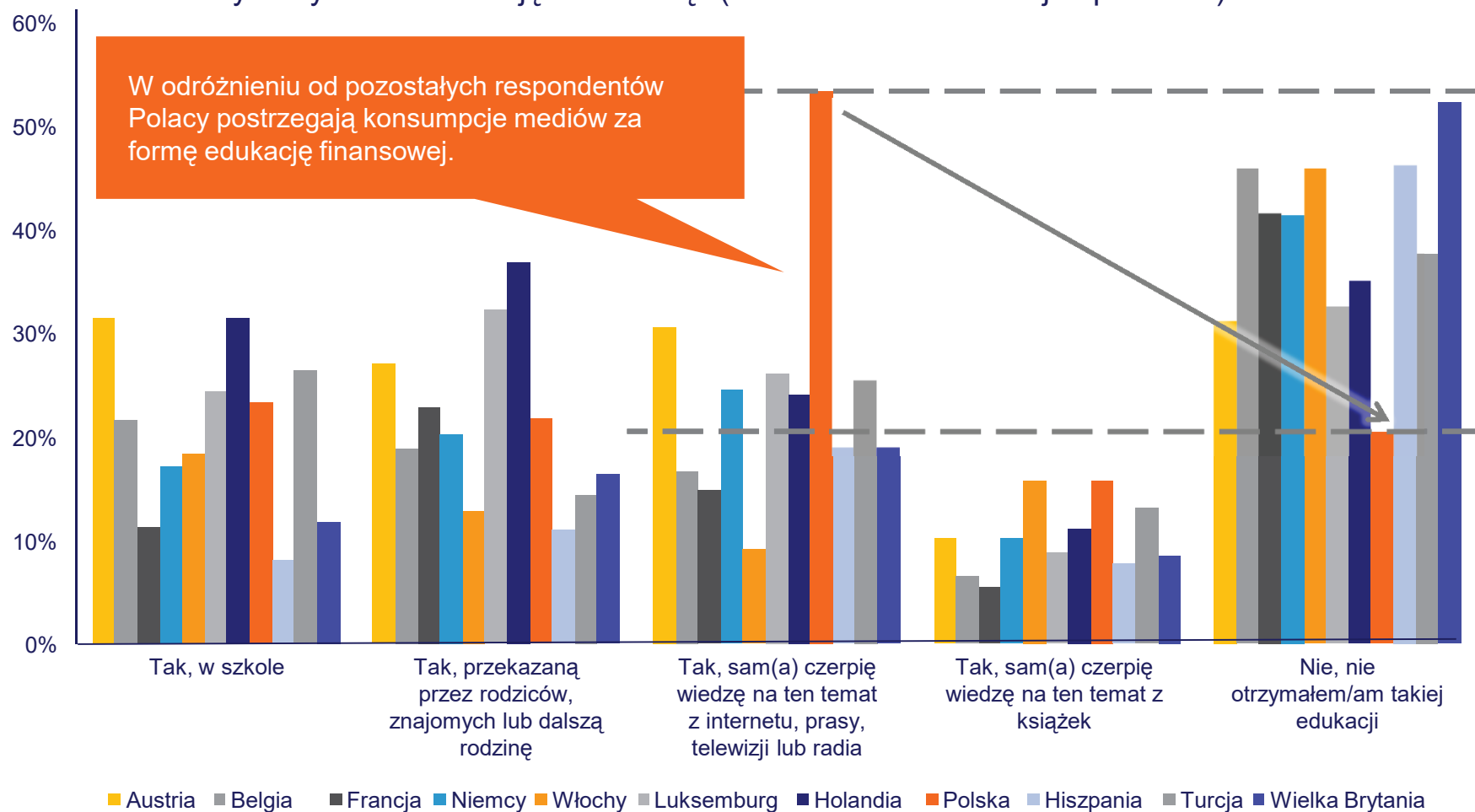
Osoby w wieku (18-24) najczęściej wskazują, że otrzymali edukację finansową w szkole. Mimo to, co trzecia z nich twierdzi, że nie otrzymała w ogóle żadnej edukacji finansowej.

Czy otrzymałeś edukację finansową? (możliwość wielokrotnej odpowiedzi)

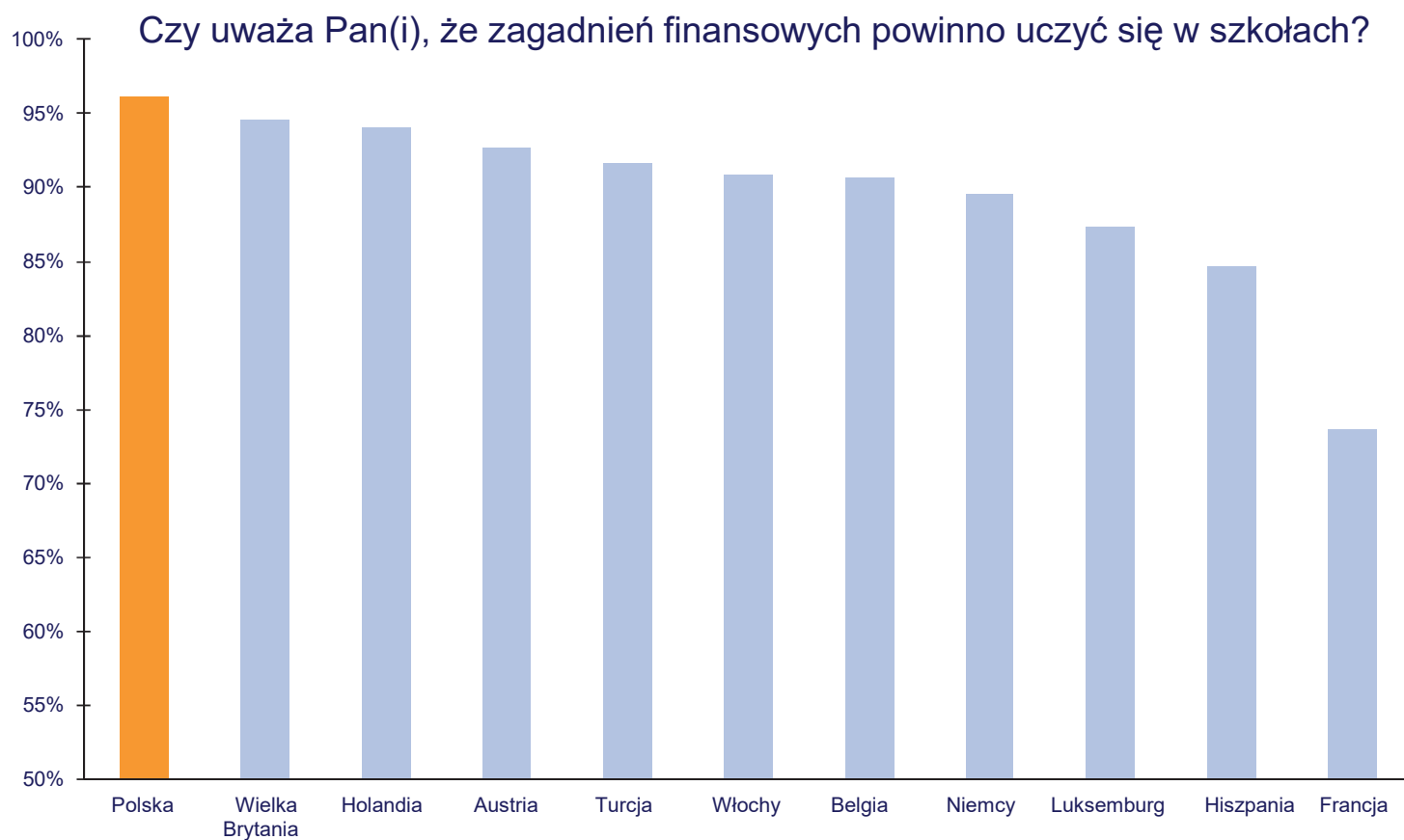
Polska: głównym źródłem wiedzy finansowej internet i media

Czy otrzymałeś edukację finansową? (możliwość wielokrotnej odpowiedzi)

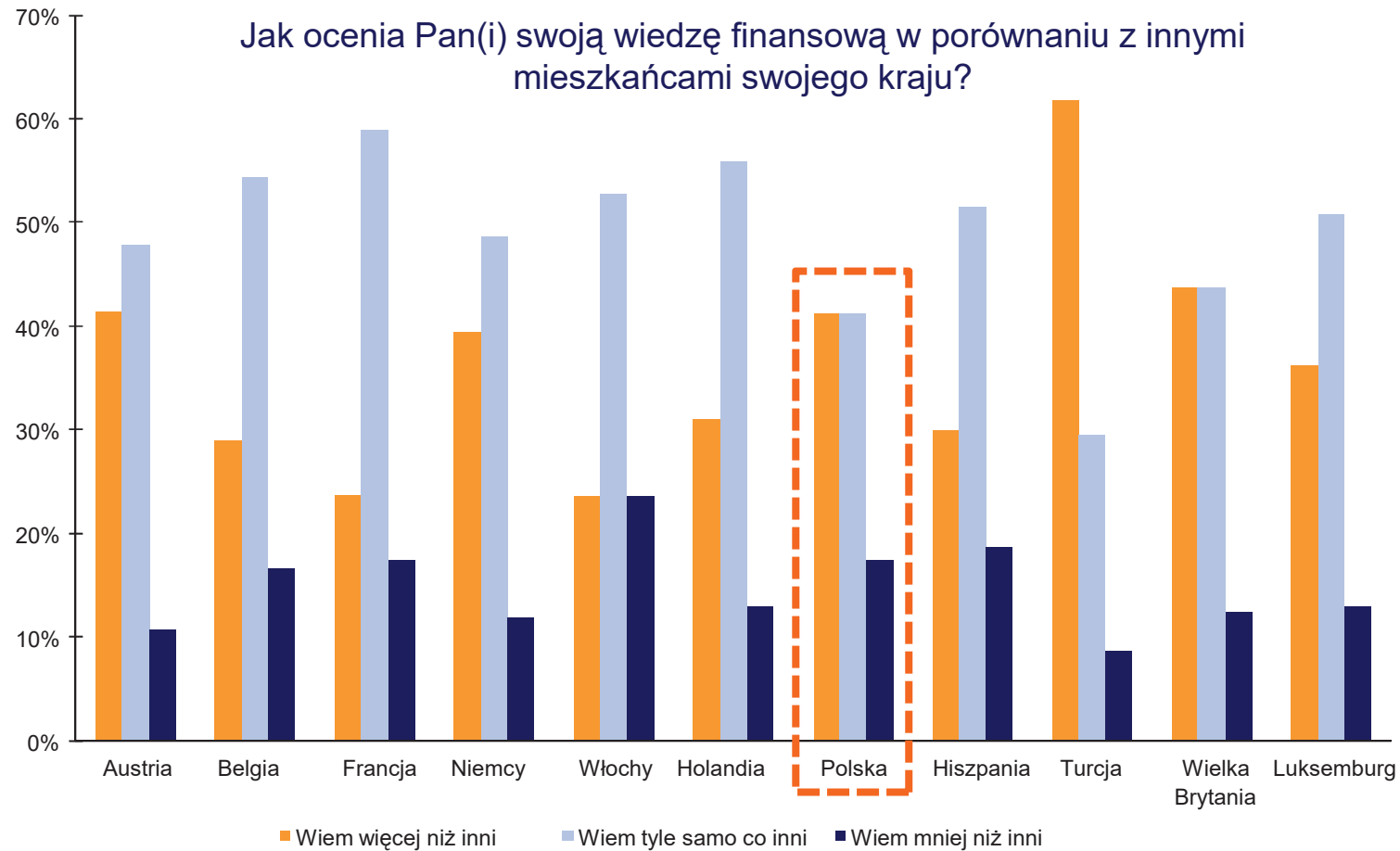
Polacy chcą edukacji finansowej w szkołach

Średnio czterech na pięciu konsumentów chce, aby wiedza finansowa była przekazywana w szkołach. Najwięcej zwolenników takiego rozwiązania jest w Polsce (96%). Najmniej we Francji (74%).

Polacy wierzą we własne umiejętności

41% Polaków uważa, że ich wiedza na temat finansów jest większa niż pozostałych rodaków

Test kompetencji finansowej

Pytanie 1: Stopy procentowe

Założmy, że posiada Pan(i) 100 zł na rachunku oszczędnościowym o rocznym oprocentowaniu na poziomie 2%. Jak Pan(i) sądzi, ile pieniędzy znajdowałoby się na rachunku po pięciu latach?

Możliwe odpowiedzi: (a) około 102 zł (b) około 105 zł (c) około 110 zł (d) nie wiem (e) wolę nie odpowiadać

Pytanie 2: Inflacja

Proszę sobie wyobrazić, że odsetki na Pana(i) rachunku oszczędnościowym wynoszą 1%, a inflacja wyniosła 2% rocznie. Ile byłby/byłaby Pan(i) w stanie kupić za posiadaną kwotę po roku?

Możliwe odpowiedzi: (a) więcej niż dziś (b) tyle samo, co dziś (c) mniej niż dziś (d) nie wiem (e) wolę nie odpowiadać na to pytanie

Pytanie 3: Obligacje

Jeśli stopy procentowe rosną, co zazwyczaj dzieje się z cenami obligacji?

Możliwe odpowiedzi: (a) rosną (b) spadają (c) pozostają takie same (d) nie wiem (e) nie wiem, co to jest obligacja (f) wolę nie odpowiadać na to pytanie

Pytanie 4: Kredyt hipoteczny

15-letni kredyt hipoteczny zwykle wiąże się z wyższymi ratami miesięcznymi niż kredyt 30-letni, ale czy łączne odsetki płacone przez cały czas spłacania kredytu będą niższe?

Możliwe odpowiedzi: (a) tak (b) nie (c) nie wiem (e) wolę nie odpowiadać na to pytanie

Pytanie 5: Zysk i zwrot

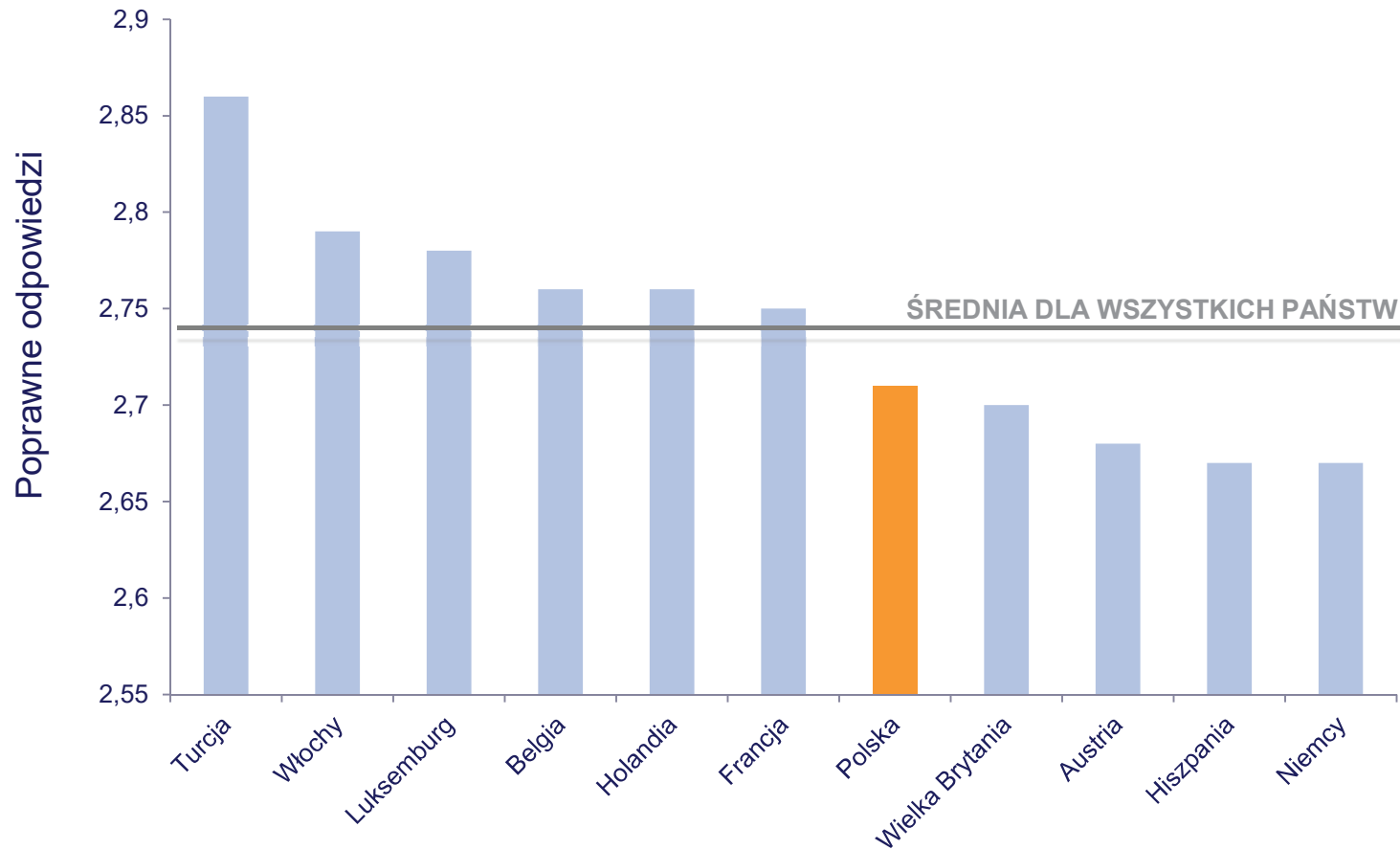
Inwestując taką samą kwotę, można wziąć udział w jednej z poniższych loterii. Nagroda w loterii A wynosi 200 złotych przy 5-procentowej szansie wygranej. Nagroda w loterii B wynosi 90.000 złotych przy 0.01-procentowej szansie wygranej. W obu przypadkach jeśli się nie wygra, nie otrzymuje się żadnych pieniędzy. W której loterii średnia wygrana jest większa?

Możliwe odpowiedzi: (a) w loterii A (b) w loterii B (c) w obu loteriach średnia wygrana jest taka sama (d) nie wiem € 5: Wolę nie odpowiadać na to pytanie

Wiedza finansowa Polaków poniżej europejskiej średniej

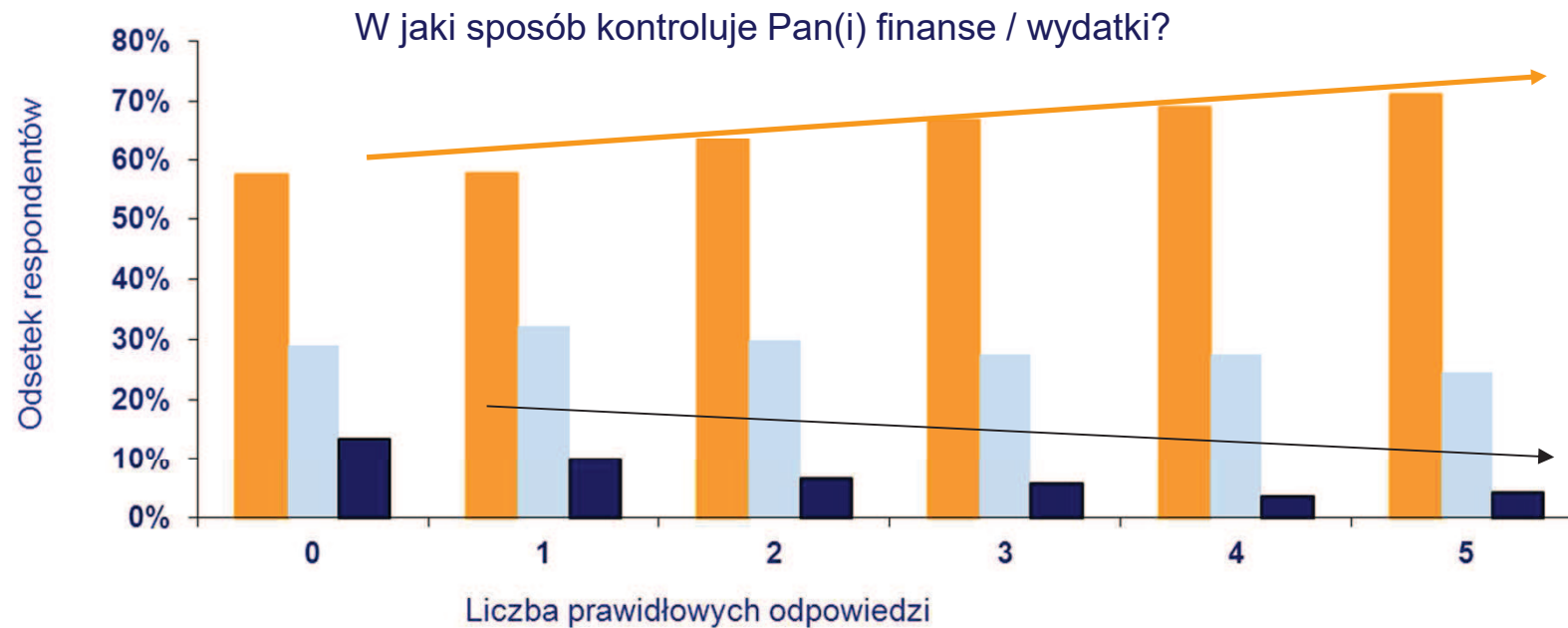
Polska zajęła 7 miejsce w teście z wiedzy finansowej. Różnice w odsetku poprawnych odpowiedzi pomiędzy badanymi krajami nie były jednak wysokie.

Wyższa kompetencja finansowa = większa kontrola finansów

Osoby, które w teście osiągnęły wyższy wynik, staranniej kontrolują swoje wydatki i finanse. Kompetencja finansowa zwiększa się także z wiekiem

Sposób kontroli finansów a kompetencja finansowa

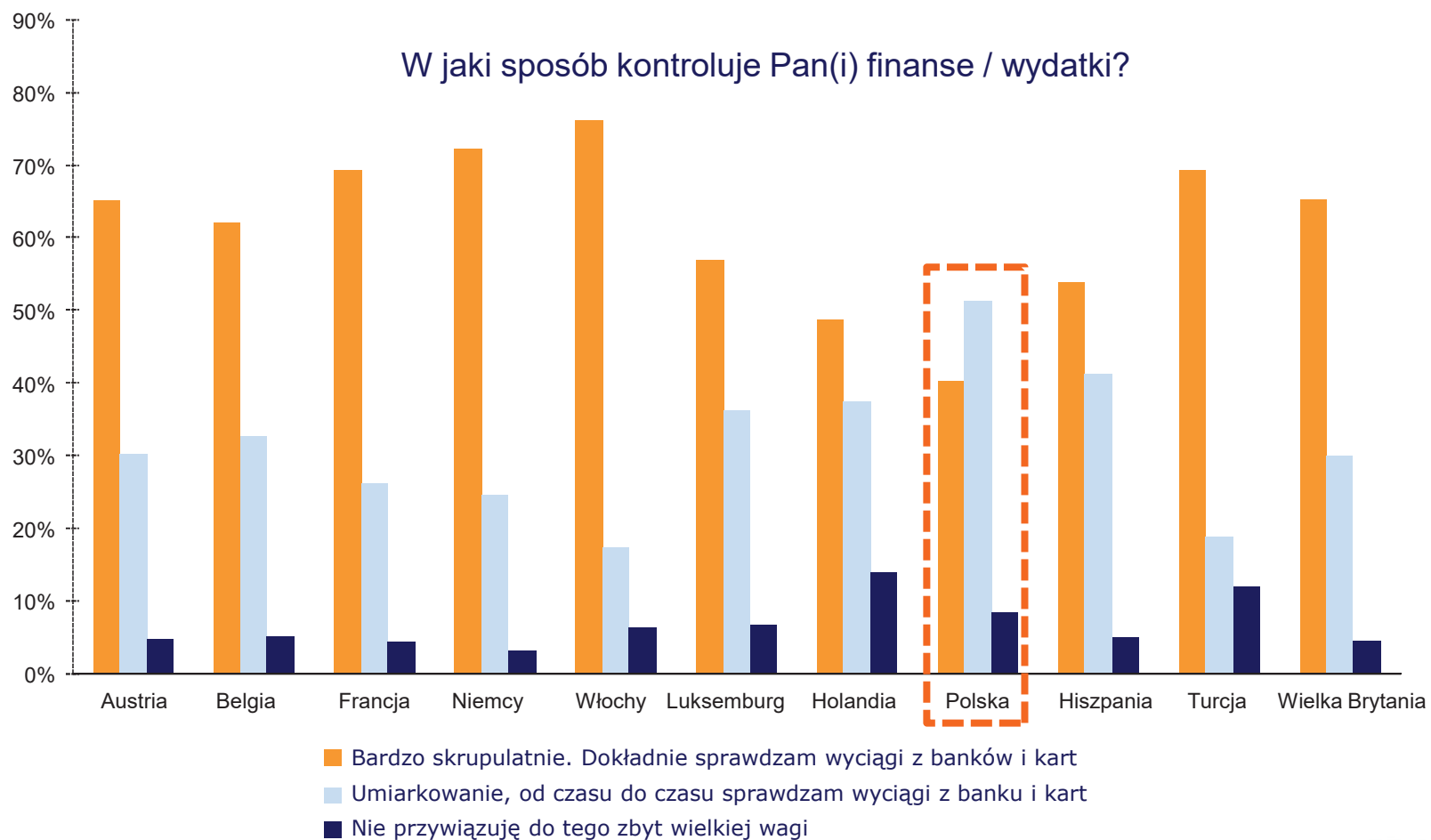
- Bardzo skrupulatnie. Dokładnie sprawdzam wyciągi z banków i kart
- Umiarkowanie, od czasu do czasu sprawdzam wyciągi z banku i kart
- Nie przywiązuję do tego zbyt wielkiej wagi

Kontrolowanie pieniędzy

Polacy nie mają potrzeby skrupulatnej kontroli finansów...

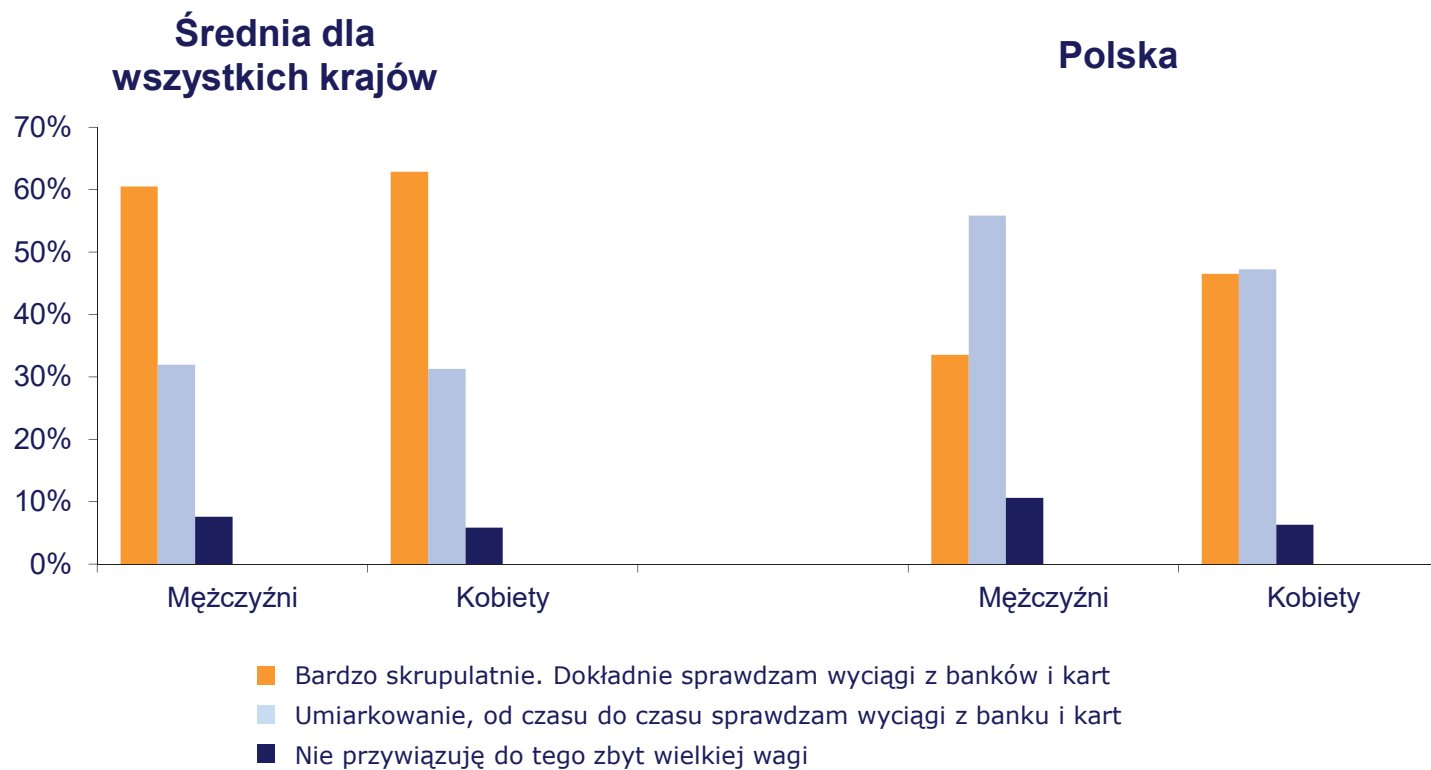
Mieszkańcy badanych krajów kontrolują swoje wydatki bardzo skrupulatnie. Polska jest jedynym krajem, w którym większość osób kontroluje je w sposób umiarkowany.

...szczególnie mężczyźni

Kobiety są bardziej skrupulatne w zarządzaniu finansami. W Polsce ta różnica jest szczególnie widoczna – zdecydowana większość mężczyzn jedynie w umiarkowany sposób kontroluje swoje finanse.

W jaki sposób kontroluje Pan(i) finanse / wydatki?

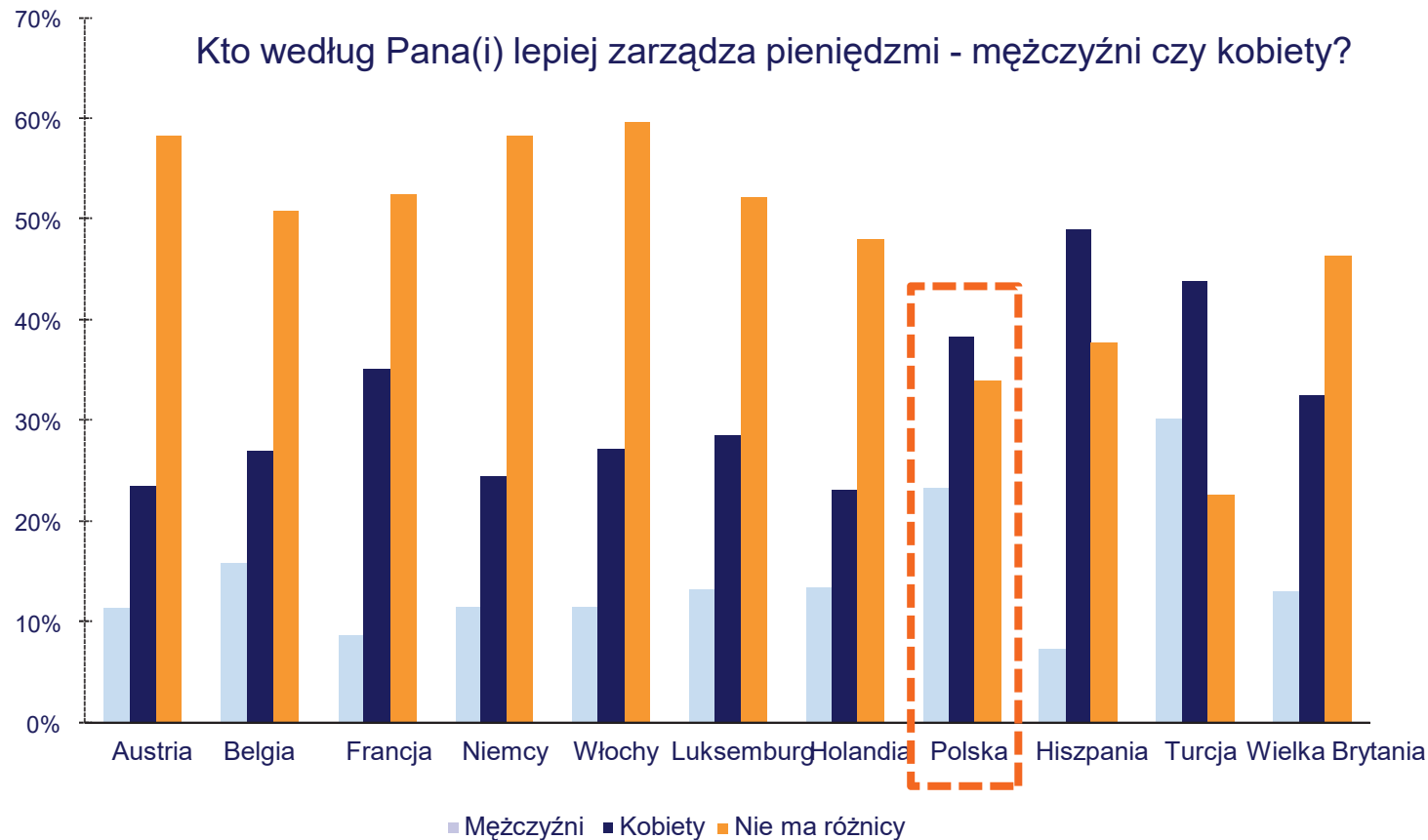

Kobiety i mężczyźni

W Polsce pieniędzmi najlepiej zarządzają kobiety

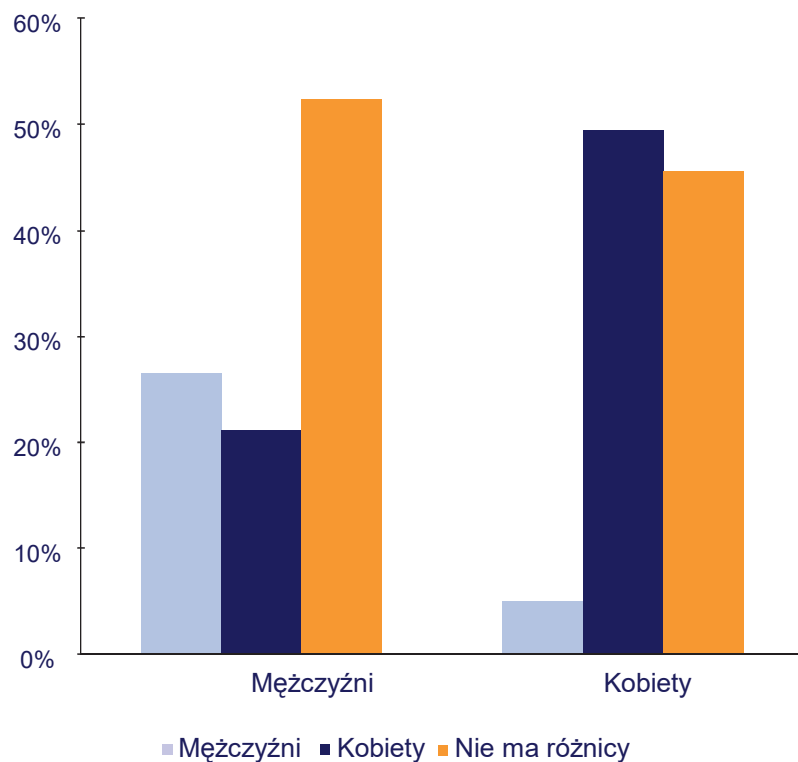
W większości badanych krajów dominuje opinia, że kobiety i mężczyźni tak samo zarządzają pieniędzmi. Tylko w Polsce, Hiszpanii i Turcji większość uważa, że kobiety zarządzają finansami lepiej od mężczyzn

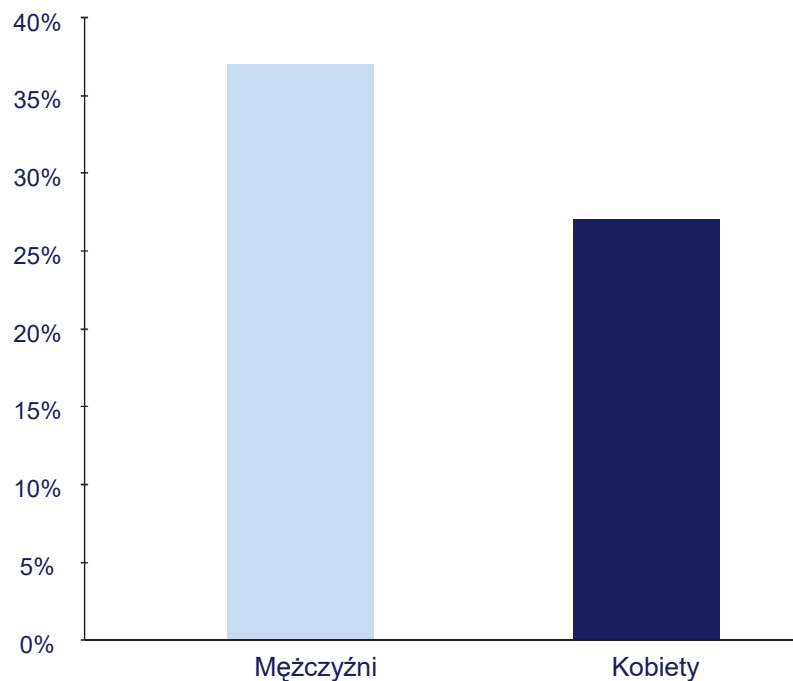
Finansowa wojna płci?

Zarówno kobiety jak i mężczyźni uważają, że lepiej zarządzają swoimi finansami. W naszym teście wiedzy finansowej lepiej wypadli jednak mężczyźni.

Kto według Pana(i) lepiej zarządza pieniędzmi - mężczyźni czy kobiety?

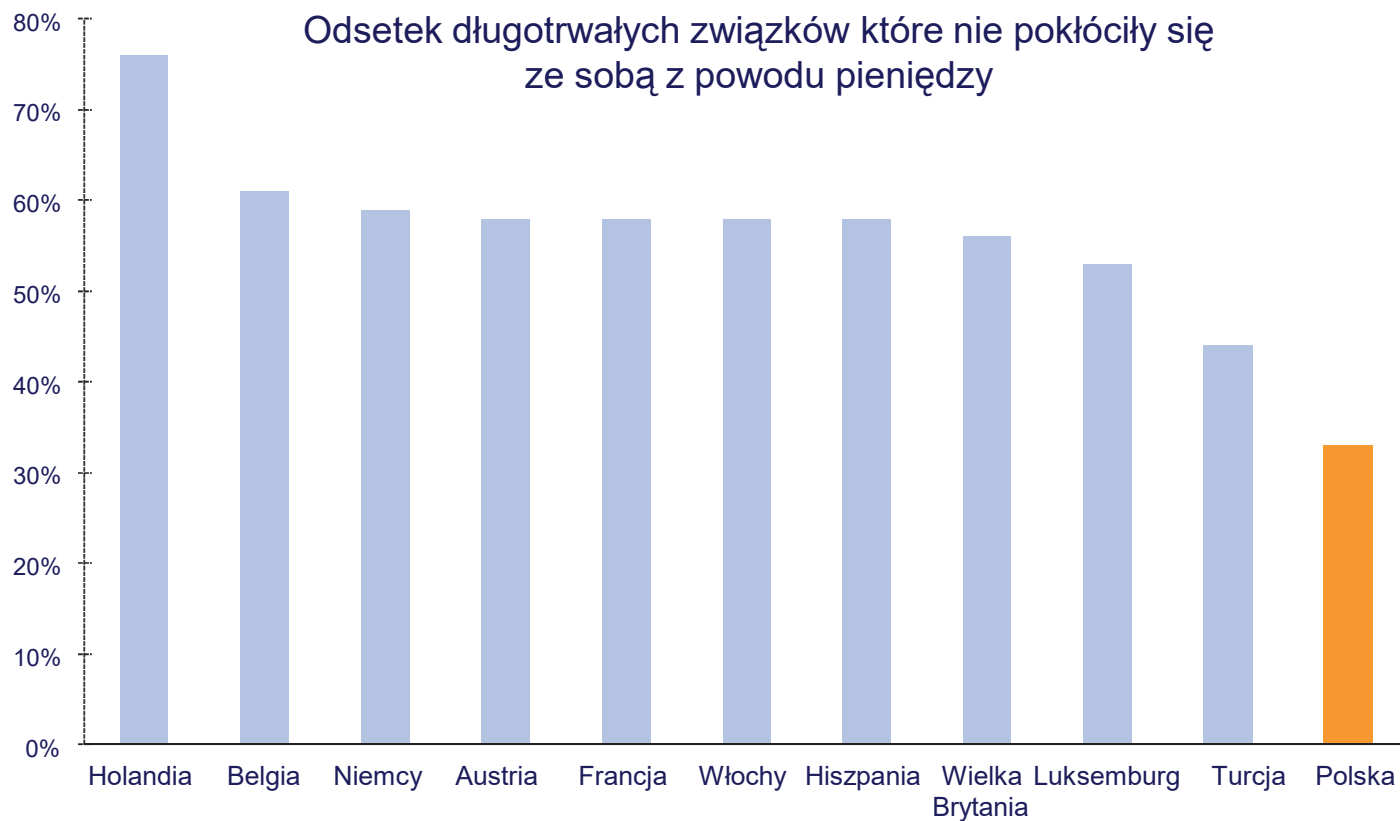
Odsetek respondentów którzy odpowiedzieli prawidłowo na co najmniej 4 pytania

Polskie pary najczęściej kłócą się o pieniądze

W Polsce liczba związków, w których partnerzy pokłócili się o pieniądze, jest najwyższa wśród badanych krajów. Liczba polskich par, które pokłóciły się o pieniądze jest wyższa od tych które takiego konfliktu nie miały.

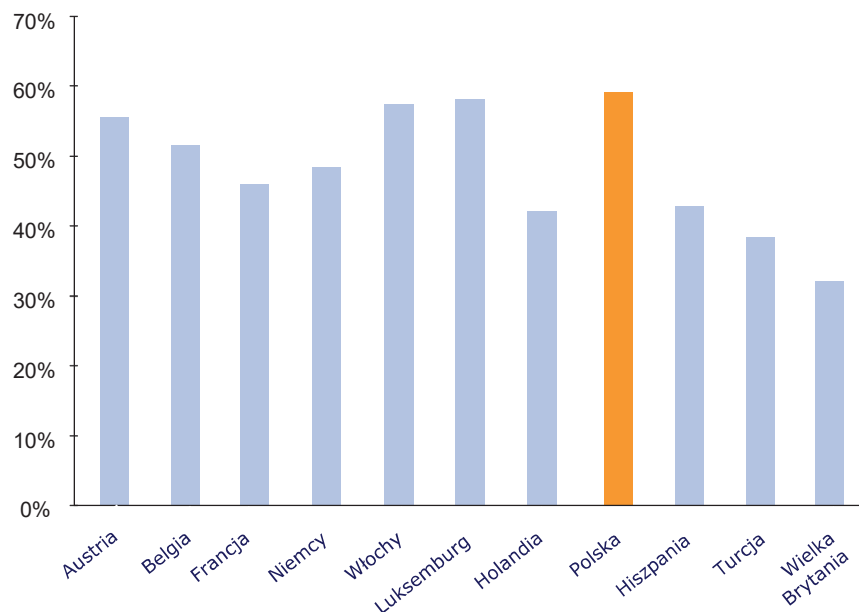
Zakupy produktów finansowych

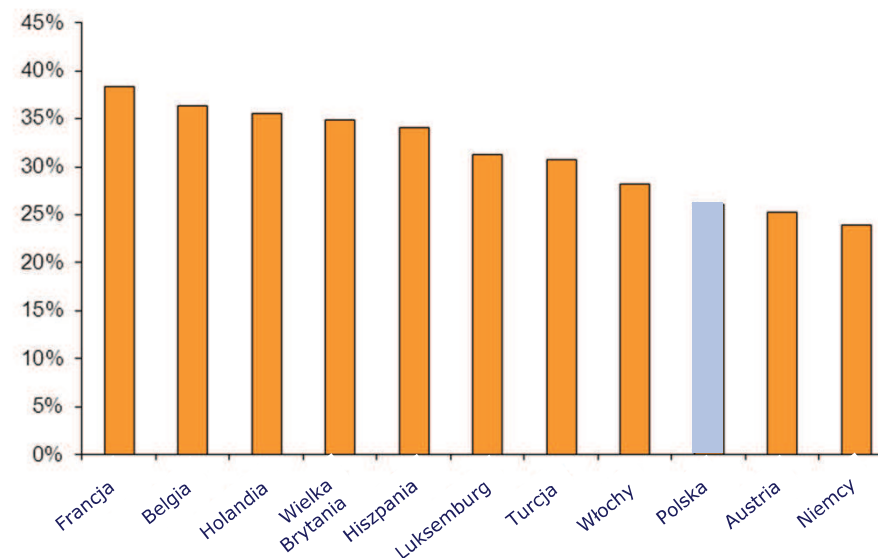
Polacy najbardziej lojalnymi klientami banków

Polscy konsumenci najrzadziej zmieniają produkty finansowe - lubią korzystać z oferty jednego banku (59%). Z drugiej strony nie mają problemu z odróżnianiem produktów finansowych.

Odsetek osób, które nie zmieniają wybranych produktów finansowych, ponieważ lubią trzymać się jednego dostawcy produktów finansowych/banku

Odsetek osób, którym sprawia trudność odróżnienie jednego produktu finansowego od drugiego

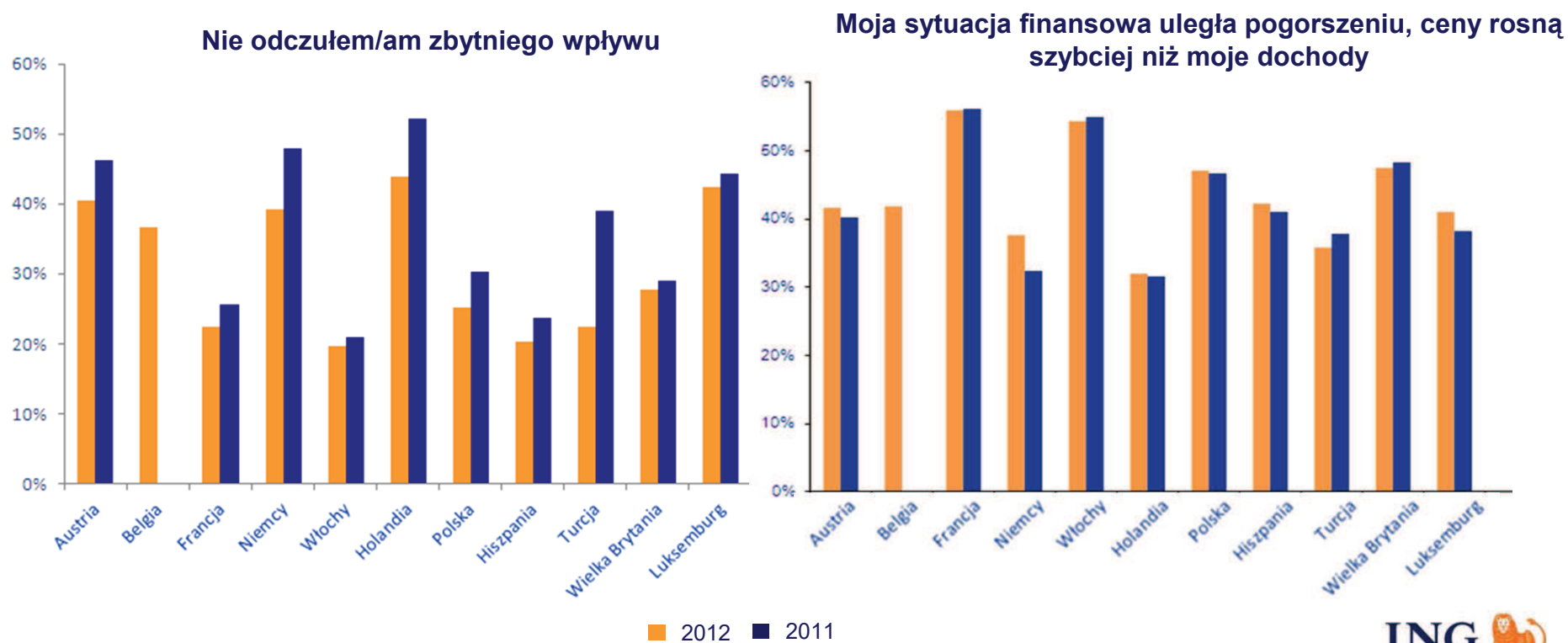
Reakcje na kryzys

Ocena sytuacji finansowej

W porównaniu z pierwszą edycją badania (grudzień 2011 r.) w Polsce zmniejszyła się liczba osób, które nie odczuły wpływu sytuacji ekonomicznej na ich sytuację finansową. Równocześnie nieznacznie zwiększyła się liczba osób, których sytuacja uległa pogorszeniu.

Jak obecna sytuacja ekonomiczna wpłynęła na Pana(i) sytuację finansową

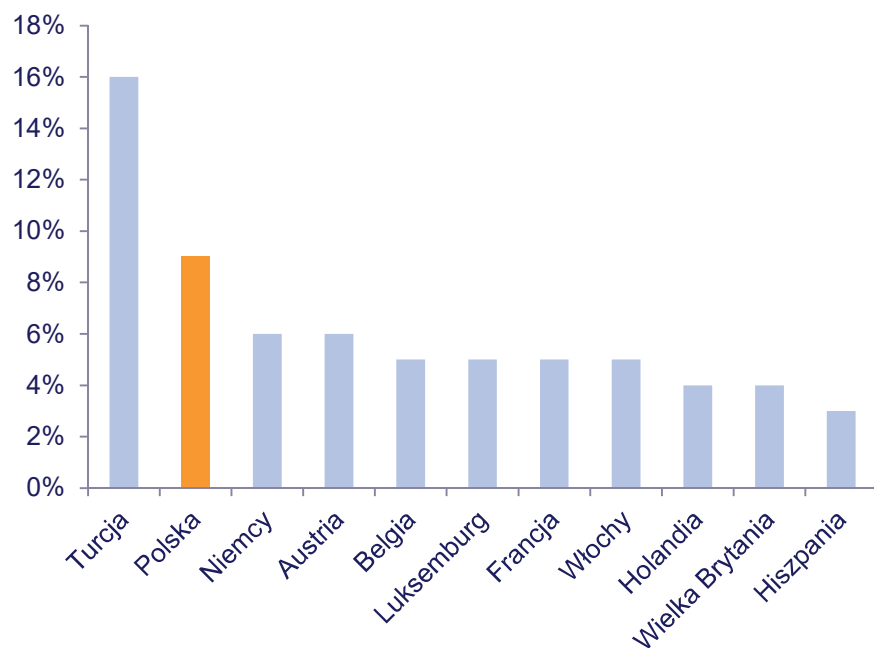

Ocena sytuacji finansowej

Mimo, że Polacy najrzadziej deklarowali zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej, równocześnie relatywnie często wskazywali jej poprawę.

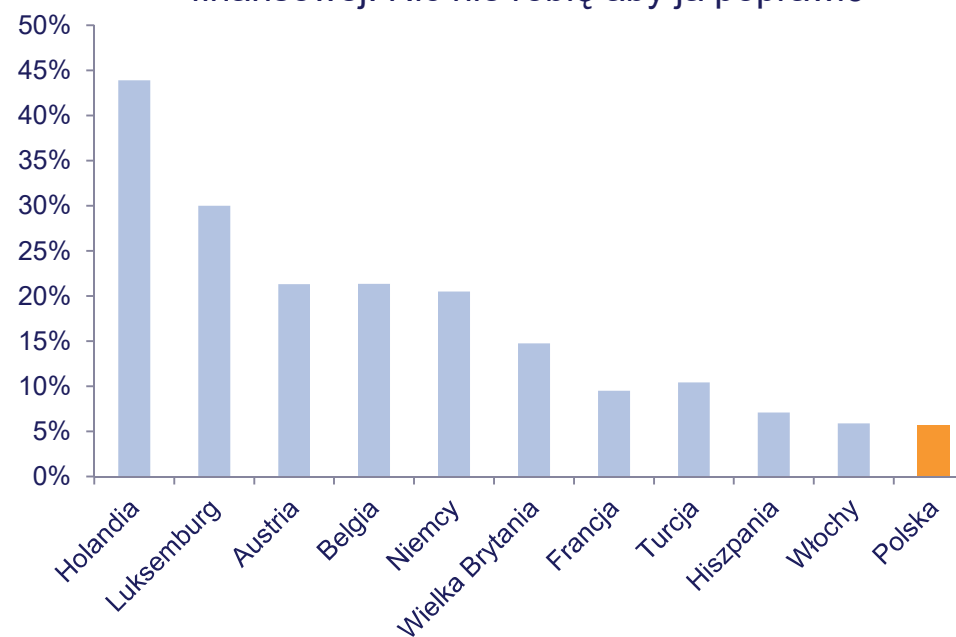
Jak obecna sytuacja ekonomiczna wpłynęła na Pana(i) sytuację finansową?

Moja sytuacja finansowa poprawiła się

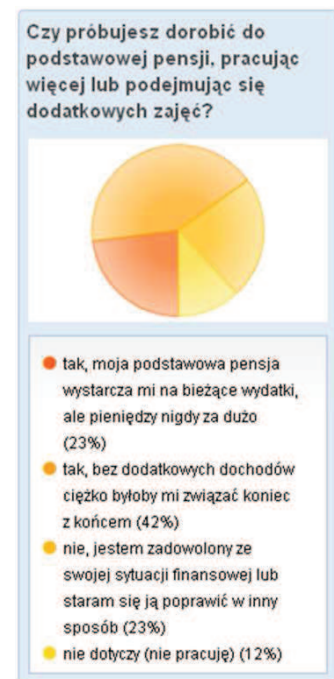
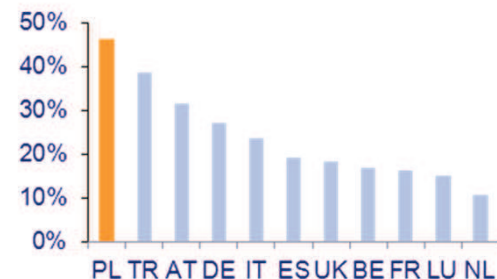
Co Pan(i) robi, aby poprawić swoją sytuację finansową?

Jestem zadowolony ze swojej sytuacji finansowej. Nic nie robię aby ją poprawić

Polacy dorabiają do pensji

Ze wszystkich badanych krajów Polacy najczęściej deklaruowali, że dorabiają do pensji. Potwierdziły to wyniki ankiety przeprowadzonej wśród naszych klientów.

Ankieta ING
11-16 maj
n=16866

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

